

2021-06-11

Remissyttrande

Diarienummer: M2021/00596

Miljödepartementet

m.remissvar@regeringskansliet.se

m.rattssekretariatet@regeringskansliet.se

ingrid.backudd@regeringskansliet.se

Yttrande över ”Ett förbättrat genomförande av MKB-direktivet”

Sveriges Jordägareförbund (härefter Förbundet) har inbjudits att yttra sig över promemorian ”Ett förbättrat genomförande av MKB-direktivet” och önskar framföra följande ståndpunkter:

- Behovet av föreslagna ökade tillståndskrav framgår inte tydligt ur promemorian.
- Husbehovstäckter mindre än 5 000 ton ska inte omfattas av anmälningsplikt.
- Förbundet bedömer att flera av de föreslagna förändringarna kommer att leda till betydligt ökade kostnader och administration hos verksamhetsutövarna.
- Osäkerhet huruvida kommunerna kommer ha tillräckliga resurser och kompetens för att göra lämpliga avvägningar inom avsedda handläggningstider med de föreslagna ändringarna.
- Allmänhetens ökade kännedom om tillståndspliktig verksamhet riskerar leda till ökade överklaganden vilket kan fördröja och försvåra enskild verksamhetsutövning.

Särskilda synpunkter

Behovsbaserade tillstånd

Det saknas en tydlig behovsbeskrivning varför olika verksamheter behöver bli tillståndspliktiga. Behov hänvisas delvis till Kommissionens överträdelseärende men flertalet

förslag omfattas inte av det. Förbundet anser att det inte påvisas i promemorian att nuvarande regelverk leder till brister avseende negativ miljöpåverkan i verksamheter som idag inte är anmälning- eller tillståndspliktiga. Införande av omfattande skärpningar som både försvårar och fördyrar verksamhetsutövning samt belastar offentlig administration bör föregås av påvisade brister.

Husbehovstäckter

Promemorian föreslår att införa anmälningsskyldighet av samtliga husbehovstäckter. **Förbundet avstyrker bestämt förslaget.**

Väl underhållna vägar är nödvändiga för att möjliggöra ett rationellt och ur arbetsmiljö säkert jord- och skogsbruk. Behovet av husbehovstäckter är stort för löpande underhåll av dessa vägar. Införandet av ett anmälningsskyldighetsförfarande fördyrar samt riskerar att försvåra verksamhetsutövningen.

I promemorian beräknas att framtagandet av underlag för att kunna göra en anmälan kan uppgå till 40 000 kronor samt kommunernas avgifter som tillkommer. Detta är helt orimligt med tanke på att många av täkterna används sällan och i liten omfattning.

Införandet av tillståndsskyldighet kommer leda till att husbehovstäckter blir ekonomiskt olönsamma och att material istället hämtas på annan plats. Detta leder till ökade transporter.

Forskning styrker att 5 000 ton inte leder till nämnvärt större risk för negativa miljökonsekvenser än det som föreslås i promemorian. Husbehovstäckter mindre än 5 000 ton ska därför inte omfattas av anmälningsskyldighet.

Förslaget innebär därtill en inskränkning i markägarens förfogande av marken. För att en sådan inskränkning ska vara aktuell måste det finnas ett angeläget allmänt intresse. Med hänvisning till aktuell forskning finns inte det och därmed är inskränkningen inte heller laglig.

Kommunernas resurser och kompetens

Promemorians förslag om ökat antal anmälning- och tillståndsförfarande samt tillhörande tillsyn och kontroll kommer att orsaka en ökad administrativ belastning och behov av mer kompetens i dessa frågor. Förbundet bedömer att föreslagna ändringar kan leda till ett stort antal ökade ärenden att handlägga. Därmed uppstår en stor risk för att kommunerna inte kommer ha tillräckliga resurser och kompetens för att göra lämpliga avvägningar inom avsedda handläggningstider.

Negativa konsekvenser för verksamhetsutövande företag

Förbundet bedömer att flera av de föreslagna förändringarna kommer att bidra till betydande ökade kostnader och administration hos verksamhetsutövarna. Det går helt emot

det förenklingsarbete som myndigheter och annan offentlig verksamhet har i uppdrag att eftersträva.

Ökad anmälningsplikt innebär ökade kostnader och komplex hantering för verksamhetsutövaren. I promemorians konsekvensanalys framgår inte någon samlad uppskattning av kostnader för samtliga ändringar utan främst hur många företag som kan komma att påverkas.

Dessutom underskattas de kostnader och besvär som föreslagna ändringarna kan komma att orsaka. Dessa kan för den enskilde komma leda till omfattande arbete med att ta fram underlag och bereda handlingar samt hantera eventuella överklagandeprocesser som vederbörande kanske varken har tid, kompetens eller medel att driva. Det kommer leda till ökade avgifter för anmälan och tillstånd samt tillsyn och kontroll.

Promemorian jämför antalet beräknade företag som får lättnader med de som får utökade krav. Det är förenklat och det är inte lämpligt att göra sådana jämförelser. Det är avgörande hur föreslagna åtgärder påverkar verksamhetsutövaren resursmässigt. De lättnader som föreslås motsvarar inte de ökade kostnaderna och den administrativa belastning som tex flytt från U-verksamheter till C-verksamheter.

Allmänhetens möjlighet att överklaga

I promemorian står; Förslagen innebär att beslut görs tillgängliga, samt att möjligheten att överklaga beslut i anmälningsärenden tydliggörs. Förslagen bör göra det enklare för miljöorganisationer och enskilda att delta i beslutsprocesser som rör anmälningsärenden.

Den formuleringen ger uttryck för att anmälningsärenden ska genomgå ett samrådsförfarande och att det inte är den handläggande kommun eller myndighet som är beslutande. Det behöver förtydligas vad som avses med att *miljöorganisationer och enskilda att delta i beslutsprocesser*.

Då besluten ska tillgängliggöras för allmänheten är det av vikt att tydliggöra vem eller vilka som har rätt att överklaga. Är detta inte tydligt och verksamhet inhiberas med anledning av överklagandeprocesser kommer det försvåra och begränsa verksamhetens utförande och kostnaden hamnar på den enskilde.

I konsekvensanalys saknas en bedömning av vilka kostnader en utvidgad talerätt kommer att innebära för domstolsverket och verksamhetsutövare. Detta är en stor brist och måste finnas med i analysen.

U-verksamhet till C-verksamhet

Att klassificera nuvarande U-verksamheter, som idag inte är anmälningspliktiga, till C-verksamheter kan komma att kosta näringsidkare över 120 000 kr på ett år. Det är en orimlig kostnadshöjning för en verksamhet som idag inte påvisar brister.

Risk för långa handläggningstider

Promemorian föreslår att en handläggande part ska kunna förlänga handläggningstiden om det finns skäl för detta. Som anledning nämns åtgärdens art, komplexitet, lokalisering eller omfattning. Förbundet anser inte att det ska vara möjligt för den handläggande parten att förlänga. Sex veckor bedöms fullt tillräckligt.

Sveriges Jordägareförbund

Anders Grahn

Generalsekreterare

Sveriges Jordägareförbund (SJF) representerar större privata markegendomarna i Sverige. Förbundets medlemmar skapar nytta för människor och miljö genom ett långsiktigt förvaltande av förnyelsebara naturresurser. Vi erbjuder ett helhetsperspektiv på modernt landsbygdsföretagande eftersom våra medlemmar ofta bedriver lant-, skogs- och vattenbruk i större skala på samma fastighet. Genom stärkt landsbygdsföretagande och äganderätt vill vi utveckla näringslivet på den svenska landsbygden.